

Nätsäkerhetsavdelningen
Erika Hersaeus
08-678 56 34
Erika.Hersaeus@pts.se

Minnesanteckningar från referensgruppsmöte om Internets styrning 2011-10-12

1. Inledning

Bo Martinsson hälsade alla välkomna. En presentation av alla deltagare följde. Därefter presenterade Bo agendan. Mötet hölls i Ciscos lokaler i Liljeholmen.

2. ITU:s arbete med uppdatering av det internationella telereglementet (ITR), Anders Jönsson (PTS).

Anders Jönsson informerade från pågående ITU-möte. Han gav bakgrundsinformation till Internationella Teleunionen (ITU), CEPT, och internationella telereglementet (ITR) och informerade om aktuella konferenser.

ITU:s arbete omfattar frågor om bl.a. global radio- och telekommunikation, samt global utveckling av telekommunikation.

Det internationella telereglementet (ITR) är ett traktat från 1988. Det reglerar den internationella teletrafiken mellan nationer. Den innehåller bl.a. anvisningar för avräkning av internationella telefonsamtal. På ITU:s Fullmaktskonferens 2006 beslutades om en översyn av telereglementet.

Det har resulterat i inrättandet av en rådsarbetsgrupp, CWG WCIT-12. Rådsarbetsgruppen är en öppen grupp för medlemsstater och sektorsmedlemmar. Den arbetar med översynen av ITR. Den ska bl.a. beakta

tidigare arbeten och diskutera förslag om nya och uppkommande viktiga frågor (emerging issues). Arbetet ska resultera i en rapport, vilken ska vara klar 2012.

Förändringar av det internationella telereglementet beslutas sedan av en konferens (WCIT-12), World Conference on International Telecommunication som äger rum i Dubai den 3-14 december 2012..

PTS kommer att arrangera ett antal förberedelsemöten inför WCIT-12. Intresserade kan kontakta Anders för att få information om kommande möten.

På frågan om Sverige får gehör i radiofrågor inom ITU, berättade Anders att Sverige har ett stort genomslag. På utvecklingsidan (ITU-D) finns för närvarande ett lågt svenskt intresse. Anders sade att det hindrar inte att vi tar upp en diskussion om vi kan engagera oss i ITU-D.

Om CEPT:s (Europas) principer för förändringar i ITR

Inom CEPT har medlemmarna (48 stater i Europa) tagit fram principer för förändringar i ITR. Den befintliga grundläggande ITR-strukturen bör bestå. ITR ska ligga på en hög strategisk abstraktionsnivå och inte en teknisk nivå. Den ska beakta policys om internationella telekommunikationstjänster.

Nya frågor som diskuteras inom CWG WCIT-12 handlar om Child Online Protection, internets resurser, fraud and numbering missues, personal data, QoS, roaming, säkerhet, spam, tariffer, skatter.

Östen Frånberg frågade om industrin också har rösträtt, vilket de inte har.

Anders visade upp en sammanställning över större ITU-möten fram till 2014 (för mer information se hans presentation).

Johan Hallenborg, UD, hade en fråga om Rysslands och Kinas ökade intresse och positionering inom ”emerging issues” och internets resurser. Anders skickade ut två dokument om Rysslands intressen.

För mer information, se Anders presentation på <http://www.pts.se/rgig>

3. Sveriges arbete för friheten på nätet, Johan Hallenborg (UD) informerar.

Johan Hallenborg sammanfattade UD:s ökade arbete med friheten på nätet.

UD har arbetat i flera olika fora, bl.a. inom FN och på IGF. Arbetet har hamnat på avdelningen Folkrätt och mänskliga rättigheter.

Ett forum som UD medverkar i är FN:s råd för mänskliga rättigheter. Det är FN:s viktigaste policyskapande råd avseende MR-frågor. På senare tid har det tagit flera steg i rätt riktning (har t.ex. reagerat på övergreppen i Libyen, Syrien, Elfenbenskusten m.m). UD vill även att rådet ska engagera sig i yttrandefrihetsfrågor på internet.

UD anordnade ett expertmöte i Sverige på området med Carl Bildt och Frank la Rue 2010. Temat för mötet var ”Vad innebär yttrandefrihet och integritet på internet?”. Frågeställningar identifierades i ett dokument. La Rue tog resultatet på konsultation runt om i världen under hösten 2010.

Carl Bildt och la Rue anordnade ett andra expertmöte i Stockholm. De informerade om slutsatser från konsultationen. Man tog fram en rapport till FN och presenterade tankar kring yttrandefrihet och mänskliga rättigheter på internet. Dokumentet konkretiserar innebörden av det internationella regelverket för yttrandefrihet och mänskliga rättigheter på internet.

Brasilien, Sydafrika, Indien, Indonesien bekräftar principer om YR (yttrandefrihet) och MR (mänskliga rättigheter) på mötet.

I mars 2012 kommer en expertpanel att diskutera rapporten i rådet. Panelen kommer att vara multi-stakeholder med en bred representation från olika delar av världen samt från civilsamhället, företagsvärlden och statliga representanter då dessa frågor ska debatteras. Det är första gången det görs. Som ett resultat av paneldiskussionen kommer en sammanfattning tas fram.

Det är oklart vilken form resultatet kommer att ha. MR-rådet arbetar med resolutioner. Det finns en risk med att lägga fram en resolution om MR- och YR-frågor. Den är att andra länder som inte stödjer dokumentet tar fram en sämre resolution eller motarbetar den framtagna resolutionen.

UD vill integrera ett yttrandefrihetsperspektiv i MR-frågorna. Ett exempel är att UD försöker få in MR-frågor i högre och bredare utsträckning på IGF. Det har skett en utveckling de senaste två åren i detta avseende. Det välkomnar UD.

Som en vidareutveckling av expertmötena i Stockholm vill UD att Stockholm ska fortsätta att utmärka sig som en plats där friheten på nätet kan diskuteras. Den 18 och 19 april 2012 anordnar UD Internet Forum Global Development i Stockholm. Ca 300-400 människor är inbjudna. SE samt bistånds- och handelssidan på UD kommer att bistå i arrangemanget. Handelsministern kommer att vara värd för företagans ansvar för frihet på internet. Ministern kommer i november att hålla ett rundabordsmöte om företags ansvar för

friheten på nätet. Alla tre spår på UD kommer att arbeta med YR och MR på internet. Även Holland och USA satsar på att föra fram dessa frågor.

UD och civilsamhällets roller har varit viktiga för att driva MR- och YR-frågorna globalt.

4. SIDA:s arbete inom ICT for Development (IT i biståndet). Per Einar Tröften informerar.

Per Einar Tröften (SIDA) informerade bl.a. om regeringens signaler till SIDA om IT i bistånd i budgetpropositionen.

Regeringen har sedan mitten av 2009 signalerat att SIDA ska arbeta mer med ”ICT for Development”, dvs. ICT för demokrati och mänskliga rättigheter liksom hälsa och utbildning. Mer konkret innebär det i vilken mån IT kan användas för att bekämpa fattigdom och förbättra Sveriges bistånd. Det är en bred beställning, SIDA ska i samtliga verksamhetsområden arbeta med ICT.

En spets finns också i beställningen. Den handlar om ett fokus på demokrati, mänskliga rättigheter inklusive yttrandefrihet. ICT för hälsa samt utbildning. Naturliga kopplingar till ”Business to Development” och affärsutveckling finns.

En frågeställning handlar om i vilken utsträckning nättaktivister kan främja utvecklingen.

SIDA:s tolkning av uppdraget är att myndigheten ska arbeta med integrering av ICT i biståndet t.ex. i hälsa, som digitala hälsosystem, istället för manuella.

Det har funnits flaskhalsar i ICT-sektorn. Ett tydligt exempel på det är knutpunkter för internettrafik i Afrika.

SIDA ska inte bara bevaka biståndaspekter, utan även samverka i dessa frågor. I budgetpropositionen anges att ”ett effektivt och strategiskt arbete med informations- och kommunikationsteknologi för utveckling (ICT4D) förutsätter ökad samverkan med fler och nya aktörer. Innovativt tänkande, utveckling av nya metoder och nya aktörer ska inkluderas i arbetet. Kvinnor och flickors tillgång till och användande av ICT bör särskilt lyftas fram.

Sida informerade om arbetet med ICT i den särskilda demokratisatsningen samt den kommande konferensen Internet och demokratisk förändring den 26 oktober som bland annat handlar om nättaktivisters arbete.

I budgetpropositionen anges att ”Utöver att bredda aktörskretsen ska samverkan mellan SIDA och PTS öka”.

Området ”Business for Development” har fått ökat utrymme inom SIDA och organisationen har ett antal olika stöd att fördela. Exempel på stöd är för nya innovationer med syfte att minska fattigdom, lån och krediter samt i större satsningar om att anlägga en kabel. Det handlar om att utnyttja hela Sveriges kapacitet inom svenska företag och andra typer av organisationer.

SIDA kan bistå t.ex. när det finns ekonomiska risker i affärsprojekt, t.ex. i syfte att minska initiala kostnader eller för att få fram lönsamhet i företagande. SIDA bidrar aldrig med hela stödet.

Se utdrag ur budgetpropositionen om detta på <http://www.pts.se/rgig>

5. FN:s arbete med uppföljning av utfallet från WSIS-processen, Björn Scharin.

Björn Scharin (PTS) informerade om vad FN:s grupp om informationssamhället, United Nations Group on Information Society (UNGIS) hittills kommit fram till om uppföljningen av WSIS, benämnt WSIS+10.

UNGIS består av FN:s specialorgan, bl.a. WHO, WIPO, UNESCO, UNDP och ITU. Två öppna konsultationsmöten har genomförts. Björn redogjorde främst för resultatet av det senaste mötet i september. Han har sammanfattat resultatet av konsultationen i en presentation, se den på <http://www.pts.se/rgig>.

Aktuella frågor gällande Internet Governance Forum

6. Status i arbetet inom CSTD om former för IGF

FN:s generalförsamling har beslutat att Internet Governance Forum (IGF) ska fortsätta. Men formerna för kommande IGF är oklara. Nurani Nimpuno (Netnod) och Patrik Fältström (Cisco) medverkar i CSTD-utvecklingsgrupp om IGF inom Technical respektive Business gruppen.

Aktuellt inom CSTD

CSTD¹ är en grupp inom FN som är en multi-stakeholder grupp (till skillnad från många andra FN-organ).

Arbetsgruppen för utveckling av formerna av IGF, kopplad till CSTD, består av tre intressentgrupper (technical, business och civil society) med fem representanter i varje grupp. CSTD ger råd om beslut inför ECOSOC, som i sin tur rapporterar dem till generalförsamlingen. Frågor som CSTD arbetar med är t.ex. om IGF:ens multistakeholderprocess ska fortsätta. CSTD-arbetsgruppen anser att IGF kan utveckla sig själv och att det inte behövs någon extern revision.

Den 31 oktober till 2 november 2011 ägde det tredje CSTD-arbetsgruppsmötet i Genève rum där rapporten om IGF:s former diskuterades.

CSTD-arbetsgruppen försöker flytta diskussionerna till de rätta grupperna så att de stora diskussionerna kan ske inom ICANN, ECOSOC och IGF.

Alla utestående frågor som uppkommer inom IGF flyttar in i CSTD-arbetsgruppen. En förbättringspotential handlar om behovet av en bättre webbplats med mer organiserad information. Diskussioner på högre nivå handlar om IGF:s mandat; utökning eller minskning? Ska IGF ta fram policyrekommendationer på ett formellt sätt till andra organisationer?

Sverige är inte medlem i CSTD. Men det finns en vakant plats.

7. Reflektioner från IGF-mötet den 27-30 september 2011 i Nairobi.

Etiskt uppträdande och yttrandefrihet på nätet diskuterades. Frågan har fått större utrymme på IGF.

Nurani Nimpunos, Netnod, reflektioner över det senaste IGF är att diskussioner har mognat över åren.

8. Aktuella frågor gällande EuroDIG 2012

EuroDIG (European Dialogue on Internet Governance) är ett exempel på en regional IGF. Det har anordnats fyra år i rad. EuroDIG är öppet för alla inom Europa (ingen avgränsning till EU). Man diskuterar frågor som är intressanta ur ett europeiskt perspektiv. Ett sekretariat finns med en halv arbetskraft.

¹ CSTD:s webbplats: <http://www.unctad.org/Templates/Startpage.asp?intItemID=4839>

Sverige (PTS) kommer att vara värd för forumet 2012. Forumet äger rum den 14-15 juni 2012 i Folkets hus. PTS beräknar att 400-500 personer kommer från multistakeholder Community i Europa. Det finns plats för 800 personer.

Planeringsarbete pågår t.ex. om innehåll och finansiering. Det behöver råda balans mellan svenska intressenter, övriga Europa och världen i programmet.

Innan jul kommer en [workshop](#) om programpunkter på EuroDIG att anordnas.

Aktuella frågor som Sverige har tankar om att lyfta fram är barns och ungas säkerhet på nätet, MR-frågor och andra. Alla får lämna förslag på innehållspunkter. EuroDIGs webbplats är <http://www.eurodig.org>. Via webbplatsen kan förslag på bidrag skickas in till nästa års forum.

9. Aktuella frågor inför GAC/ICANN

Maria Häll, Näringsdepartementet, berättade om aktuella frågor inför det kommande ICANN/GAC-mötet den 22 oktober till den 28 oktober i Dakar. Det är det första mötet efter ICANN:s beslut om att införa nya toppdomäner. Nedan följer några punkter från diskussionen.

- GAC har tagit fram ett "Early Warning System" för att kunna uppmärksamma ICANN och ansökaren av en ny gTLD att det kan finnas problem med domännamnet.
- En annan fråga som kommer att diskuteras handlar om GAC:s konsensus och följande av FN-linjer. Alla länder behöver inte vara överens i GAC om kommande strängar vid ansökan om nya toppdomäner. Hur ICANN:s styrelse ska ta hand om GAC:s bedömning är oklart
- Den 1 april 2012 förnyas IANA-kontraktet, vilka konsekvenser kan det få? På RGIG-listan skickades förslag på svenska ståndpunkter om IANA-kontraktet och nya gTLD:er ut inför det kommande ICANN-mötet. Maria har dragit ståndpunkterna för Anna-Karin Hatt.
- Kommissionens agerande inom bl.a. HLIIG gentemot medlemsstater i EU och deras koordineringsarbete har varit en besvikelse. Men det börjar bli bättre.
- Övriga problem som finns med ICANN som t.ex. transparens och makt/mandat ska inte kopplas samman med IANA-kontraktet.

- Näringsdepartementet önskar få till stånd en effektiv process i Sverige för hur nya toppdomäner ska godkännas.

Gällande EU-koordinering av internetrelaterade frågor måste vi agera på alla fronter. Det kräver koordinering mellan EU-medlemsstater och representanter.

Eva Frölich, Frobit, kommenterade om nya gTLD-strängar och (GAC:s medverkan i) Early Warning System. Hon menade att det är okänt än hur utvärdering av strängarna kommer att göras och bad Maria förtydliga. Eva sade vidare att flera ansökningar om gTLD:er från varumärken kommer att ske och de kan komma att kollidera med geografiska namn.

Maria sade att varumärkesfrågan har varit med på GAC:s Score Card och har diskuterats från GAC:s sida. Det finns erfarenheter från Eurid (toppdomänadministratör för .eu) om sin Sunrise process för .eu.

Även om Sunrise-period finns kommer det att finnas konflikter mellan varumärken och regioner menade Eva.

.sverige, .swe, .sweden och .sverige på kinesiska, en svensk IDN-ccTLD, hur ska vi hantera dessa? Man kan inte gå igenom toppdomän- för toppdomänansökan. Det måste komma till stånd ett regelverk för hur strängar som pekar på nationella territorier ska hanteras.

Bo menade att man får studera Applicant Guidebook närmare om ansökningar av strängar. Vägledningen är beslutad om, men processen kan justeras sade han.

ICANN:s personal har arbetat fram Applicant Guidebook baserat på GNSO:s policyarbete. ccNSO har kritiserat vägledningen. GNSO menar att processen har varit öppen under arbetets gång.

Patrik Fältström, Cisco, är ordförande i SSAC (Security and Stability Advisory Committee) sedan den 1 januari 2011. SSAC har publicerat en rapport om blockering och sammanfattat synpunkter om WHOIS-tjänsten (protokollet). Man behöver vara tydligare i diskussioner om WHOIS-tjänsten vad man diskuterar. SSAC försöker också öka koordineringen mellan s.k. Supporting Organisations och s.k. Advisory Committees.

RSSAC (Root Server Advisory Committee) och SSAC utreder relevanta indikationer på problem i domännamnsystemet, framförallt för rotzonen, för att kunna dra i nödbromsen vad gäller öppnandet för fler toppdomäner. Det görs inom ramen för Root Scaling rapporten.

10. ITU, Aktuella frågor inom ITU

Anders Jönsson, PTS, rapporterade om aktuella frågor från pågående ITU-Council möte. Dessa gällde t.ex. internet, och internets resurser. Frågorna kommer inte ha diskuterats färdigt under veckan.

Björn Scharin, PTS, informerade om att man på standardiseringskonferensen 2008 beslutade att skapa en arbetsgrupp om internets styrning (läs Public Policy Issues) som bara är öppen för deltagande från ITU:s medlemsländer. Gruppen heter Dedicated Group. Gruppen som arbetar under ITU:s råd beslutades formellt av ITU:s råd under mötet 2008. Resultatet blev då att dedicated group blev en del av den befintliga rådsarbetsgruppen CWG-WSIS. Den senare är öppen för deltagande för alla ITU-medlemmar.

Under fullmaktskonferensen 2010 beslutades, efter långa och svåra förhandlingar, att ITU ska samarbeta mer med internetrelaterade organisationer. Detta var en del av de kompromissförslag som efter omfattande förhandlingar beslutades av fullmaktskonferensen.

Inför rådsmötet år 2011 presenterades olika förslag om ”Terms of reference” för dedicated group. I enlighet med beslutet av fullmaktskonferensen hänger förslagen samman med hur dedicated group ska konsultera andra organisationer och då inte bara andra FN-organ, utan internetorganisationer och andra sektorsmedlemmar. Ett europeiskt förslag har arbetats fram med innebörden att konsultationerna ska kunna ske under mötena.

11. Status för ståndpunktspromemorian

Bo Martinsson, PTS, informerade om status för ståndpunktspromemorian. Han presenterade ett förslag för förvaltning av den och nya frågor.

Den senaste versionen av ståndpunktspromemorian är från september 2010.

Han sade att det uppkommer fler frågor och mer detaljerade synpunkter inom ramen för internets styrning. Det gör arbetet med att uppdatera ståndpunktspromemorian komplext. Ett förslag är att ståndpunktspromemorian utgör ett inriktningsdokument med övergripande ståndpunkter. Inför varje möte kan mer specifika dokument med aktuella ståndpunkter tas fram. Flera medlemmar uttryckte stöd för detta förslag. Det

beslutades att den fortsatta processen för framtagning av svenska ståndpunkter görs på detta sätt.

På PTS har vi valt att använda begreppet internets styrning istället för internets förvaltning som svenska motsvarigheten till Internet Governance.

12. Övriga frågor

- Östen Frånberg, ISOC-SE, berättade om lanseringen av regeringens digitala agenda. Den 6 oktober 2011 lanserade regeringen den digitala agendan. 20 aktörer, signatorer, skrev på att läsa den och återkomma med förslag på hur man ska realisera den. Bo Martinsson sade att frågor som finns med i den och som berör internets styrning, avser PTS att lyfta in i ståndpunktspromemorian.

Per-Einar Tröften, SIDA, berättade att Anna-Karin Hatt och Ericsson lyfte fram bl.a. utvecklingsfrågor i lanseringen. Det är en intressant signal.

- Ett finskt IGF anordnas den 18 och 19 oktober 2011. Utrikesdepartementet i Finland har bjudit in Näringsdepartementet och Maria Häll. Närings kan inte delta. Patrik Fältström kommer att delta i panelen. Anders Johanson (PTS) kommer att medverka på distans och informera om Eurodig 2012.
- Utvidgning av RGIG (nordiskt samt ökat svenskt deltagande)

PTS har fått frågan om RGIG-listan kan öppnas för deltagande av aktörer från våra nordiska grannar. Deltagare inom RGIG ansåg att listan bör hållas svensk. Men att andra kan få ta del av det material och mötesprotokoll som finns på PTS webbplats, vilka redan är publika.

RGIG behöver utvidgas med deltagare från fler intressentgrupper. Östen Frånberg meddelande att Bankföreningen vill delta.

13. Nästa möte

Nästa RGIG-möte kommer att ske den 6 mars 2012 kl.13:00. Om en aktör är intresserad av att ordna mötet i sina lokaler, kontakta Bo Martinsson eller Erika Hersaeus. I annat fall ordnas mötet på PTS.